

DOI: 10.31866/2410-1311.44.2024.318706
УДК 78:005.8:[061.27:316.7

ПІДТРИМАНІ УКРАЇНСЬКИМ КУЛЬТУРНИМ ФОНДОМ МУЗИЧНІ ПРОЄКТИ ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ

Андрій Бондаренко

*Кандидат мистецтвознавства, старший викладач,
Київський національний університет
культури і мистецтва,
Київ, Україна
ORCID ID: 0000-0002-6856-991X
e-mail: bondareandre@gmail.com*

Для цитування:

Бондаренко, А. (2024). Підтримані Українським культурним фондом музичні проекти як чинник розвитку національної культури. *Питання культурології*, 44, 54–65. <https://doi.org/10.31866/2410-1311.44.2024.318706>

Мета статті — дослідити музичні проекти, підтримані Українським культурним фондом (УКФ) у період з 2018 до 2021 року, з погляду їх значущості для відродження та розвитку української культури й ефективності моделі грантового фінансування мистецьких проєктів. *Результати дослідження*. Представлено кількісні показники музичних проєктів, підтриманих УКФ, розраховано частку проєктів, орієнтованих на популяризацію української музики, та проєктів, пов'язаних зі створенням нових творів мистецтва, представлено обсяги виділених УКФ коштів та зіставлено з обсягом державного фінансування національних колективів. Розраховано імовірність отримання заявниками гранту та її динаміку впродовж досліджуваного періоду. Виділено проєкти, які, за даними платформи YouTube, здобули найбільшу увагу аудиторії. *Наукова новизна* дослідження полягає у розробці методології оцінок доцільності та ефективності державного фінансування мистецьких проєктів з погляду їх потенційного попиту, інтересу української публіки та впливу на розвиток української культури. Результати дослідження є значущими для порівняння різних моделей державного фінансування — грантового та планового, і показують певні переваги останнього. *Висновки*. Попри той факт, що загальний обсяг державного фінансування музичних проєктів УКФ є у 20–30 разів меншим за обсяг коштів, які щорічно виділяються державою на фінансування діяльності національних колективів, грантова модель УКФ довела свою перспективність і спроможність до підтримки проєктів, важливих для відродження української культури, реалізація яких перевищує можливості державних колективів у межах планового бюджетного фінансування. Водночас проєкти, творчим стрижнем яких стали народні пісні — медіаресурс «Поліфонія» та альбом гурту «ДахаБраха» «Шлях», показали високий попит в аудиторії.

Ключові слова: Український культурний фонд; музичні проекти; мистецькі проекти; гранти; проектна діяльність; українська культура

Вступ

Проектний підхід до реалізації мистецьких проектів в Україні останніми роками став вагомим альтернативою плановій діяльності національних та муніципальних художніх колективів і закладів культури. Значну роль у цьому процесі відіграло створення Українського культурного фонду (УКФ), що фінансував мистецькі проекти на конкурсній основі. УКФ впровадив альтернативні механізми фінансування мистецької діяльності з державного бюджету, основною перевагою яких була доступність для широкого кола осіб, зокрема можливість отримати державну підтримку на реалізацію мистецьких ініціатив для громадських організацій та фізичних осіб-підприємців, які не займають керівних посад у державних закладах. Так, якщо раніше за рахунок державних коштів реалізувати ту чи іншу творчу ініціативу фактично могли лише керівники національних колективів, то з початком роботи УКФ коло таких митців стало практично необмеженим.

Питання полягає в тому, наскільки ефективною можна вважати діяльність УКФ у підтримці мистецьких проектів. Чи сприяла робота УКФ здійсненню важливих для розвитку української культури мистецьких ініціатив, реалізація яких у межах діяльності національних колективів та установ була неможливою або малоімовірною? Відповідь на це питання, принаймні в межах музичного мистецтва, покликане надати дослідження.

Аналіз попередніх досліджень

У контексті окресленої проблематики особливий інтерес становлять дослідження, присвячені питанням менеджменту музичної діяльності, ролі неурядового сектору в культурно-мистецькій галузі, ролі національного мистецтва на тлі загроз національній безпеці України тощо.

Засадничою працею в питаннях музичного менеджменту є монографія Л. Обух (2021), в якій менеджмент академічної музики розглядається як «відкрите системне явище сучасної постмодерної української музичної культури в процесі стратегічного державотворення» (с. 322). У дослідженні розроблено типологію та термінологію музичного менеджменту, вивчено роль окремих державних інституцій і особистості в музичному менеджменті, розглянуто динаміку фестивального руху в Україні.

Окремі дослідження здійснила Г. Карась (2018), зокрема проаналізувала проблематику презентацій музичних видань, а також роль української діаспори в пропагуванні української культури у світі (Карась, 2016).

Безпосередньо діяльність УКФ досліджувалася в роботах О. Кулініч та А. Гаврашенко, М. Чорної, О. Комарницької, А. Єфімової та ін. Дослідники окреслили низку позитивних моментів, таких як «розширення спектра та підвищення якості українського культурного продукту», «збільшення результативності використання бюджетних коштів, спрямованих на фінансування культурної сфери в Україні» (Кулініч & Гаврашенко, 2020), сприяння «ініціативності та креативності культурних інституцій, державних і громадських організацій у сфері культури

і мистецтв, залученню все більшої кількості людей до культурної діяльності» (Комарніцька, 2023). Проте в дослідженнях зазначено і невирішені проблеми, такі як «низький рівень обізнаності мешканців невеликих населених пунктів про можливості грантових програм», прогалини «у питаннях взаємодії секторів та галузей через відсутність комунікації» (Чорна, 2022, с. 53).

Вивченню окремих проєктів, що були підтримані УКФ, присвячено роботи О. Дмитренко (2021), Н. Грачової (2023), А. Єфімової (2023), І. Романів (2023).

Втім, на наш погляд, було б актуально дослідити ефективність наданої УКФ підтримки з погляду зміцнення та популяризації самобутньої української культури, що набуває особливої ваги в умовах екзистенційних загроз перед українським народом.

■ Мета статті

Мета статті — дослідити музичні проєкти, підтримані УКФ у період з 2018 до 2021 року, з погляду їх значущості для відродження і розвитку української культури та ефективності моделі грантового фінансування мистецьких проєктів. Часові межі обумовлені початком роботи УКФ і фактичним призупиненням його діяльності у 2022 р. у зв'язку з повномасштабною фазою військової агресії РФ проти України.

■ Результати дослідження

Загальна продуктивність діяльності УКФ відповідно до інформації, наданої у звітах УКФ (Український культурний фонд, б.д.-б; 2020; 2021; б.д.-а) за досліджуваний період, становила 1550 проєктів із 9106 запропонованих, на фінансування яких було виділено 1389,8 млн грн (табл. 1).

Таблиця 1

Кількість проєктів, поданих та реалізованих УКФ (2018–2021 рр.)

Показник / роки	2018	2019	2020	2021	Всього
Подано заявок	716	2059	2592	3739	9106
З них реалізовано	298	432	278	542	1550
Сектори					
Аудіовізуальне мистецтво	77	147	47	165	436
Культурна спадщина	62	66	58	49	235
Перформативне (сценічне) мистецтво	42	50	31	60	183
Культурні та креативні індустрії	42	63	57	155	317
Література і видавнича справа	30	46	22	28	126
Візуальне мистецтво	20	30	26	38	114
Аудіальне мистецтво	17	22	25	30	94
Дизайн і мода	8	8	12	17	45

(Продовження таблиці 1)

Спрямовано на фінансування проєктів (млн грн)	139,4	497,9	248,6	503,9	1389,8
Фінансування, млн грн					
Середня вартість одного проєкту (млн грн)	0,47	1,15	0,89	0,93	0,90
Частка реалізованих проєктів	41,6 %	21,0 %	10,7 %	14,5 %	17,0 %

Джерело: скомпільовано автором на основі звітів УКФ

Так, імовірність успіху для заявника в середньому становила 17 %, а середній обсяг підтримки Українським культурним фондом мистецького проєкту становить близько 897 тис. грн. Динаміка показує поступове зростання кількості поданих заявок, натомість кількість підтриманих проєктів була більшою у 2019 та 2021 рр. і меншою — у 2018 і 2020. Відповідно, імовірність успішного подання заявки була найбільшою в перший рік роботи УКФ — у 2018 році, можливо, це пов'язано з поступовим зростанням поінформованості мистецької спільноти про можливість отримання грантової підтримки.

Розподіл за секторами засвідчує переважання секторів «аудіовізуальне мистецтво» та «культурні та креативні індустрії» (близько 28 % та 20 % від загальної кількості задоволених заявок), проте, на жаль, запропонована УКФ класифікація на сектори не корелює із класичною класифікацією мистецтв, що спонукало нас провести окрему роботу із виділення проєктів, що представляють саме музичне мистецтво. До музичних проєктів ми зараховували ті, метою яких було написання або виконання музичних творів, проведення музичних фестивалів і конкурсів, а також зйомку кінофільмів про музикантів і музичні колективи.

За нашими підрахунками, загалом за досліджуваний період УКФ підтримав 80 музичних проєктів, на які впродовж 4 років було виділено понад 60 млн грн (табл. 2), середня вартість музичного проєкту в різні роки становила від 573,8 до 968,7 тис. грн.

Таблиця 2

Фінансування УКФ музичних проєктів за 2018–2021 рр.

Рік	Кількість проєктів	Витрачено фондом (млн грн)	В середньому на проєкт
2018	26	14 920 647,99	573 871,08
2019	26	23 793 673,47	915 141,29
2020	15	11 359 192,13	757 279,48
2021	13	12 593 435,00	968 725,77
Всього	80	62 666 948,59	783 336,86

Джерело: звіти УКФ 2018–2021 рр.

Для порівняння, обсяг фінансової підтримки мистецьких колективів на 2023 рік за бюджетною програмою 3801120 «Фінансова підтримка національних

художніх колективів, концертних організацій та їх дирекції, національних і державних циркових організацій» (табл. 3) становив понад 400 млн грн, що перевищує річні видатки УКФ на музичні проекти у 20–30 разів. Водночас фінансова підтримка окремих національних колективів становила від 24 до 64 млн грн на рік, що еквівалентно орієнтовно 30–70 підтриманим індивідуальним проектам.

Таблиця 3

Державне фінансування національних колективів за 2023 р.

Колектив	Бюджетна підтримка (тис. грн)
Національний заслужений академічний ансамбль танцю України імені Павла Вірського	64 892,8
Національний заслужений академічний український народний хор України імені Г. Г. Верьовки	63 019,9
Державна організація «Національний будинок органної та камерної музики України»	63 554,4
Державна організація «Національний заслужений академічний симфонічний оркестр України»	48 552,8
Державне підприємство «Національний одеський філармонійний оркестр»	48 317,2
Національна заслужена академічна капела України «Думка»	40 795,4
Національна заслужена капела бандуристів України імені Г. І. Майбороди	34 619,1
Державна організація «Національний академічний духовий оркестр України»	29 493,5
Національний ансамбль солістів «Київська камерата»	24 817,8

Джерело: відповідь МКІП на інформаційний запит автора

В межах поставленої задачі важливо розглянути сутнісний аспект — чи були спрямовані підтримані УКФ проекти на популяризацію саме української культури (тобто пов'язані з українським фольклором або творчістю українських митців і виконані українською мовою) і чи передбачали ці проекти створення нових мистецьких творів? Проведені підрахунки (табл. 4) показують, що створення нових мистецьких творів здебільшого не передбачалося, проте загалом проекти української тематики становили приблизно 60 %, тоді як решта 40 % передбачали роботу переважно з європейським мистецтвом або мистецькою спадщиною різних країн.

Таблиця 4

Кількісні показники проектів УКФ

Рік	Усього музичних проектів	Проекти, що передбачали створення нових творів	Проекти з українською (або переважно українською) тематикою
2018	26	2	15
2019	26	2	13

(Продовження таблиці 4)

2020	15	4	13
2021	13	4	9
Всього	80	12	50

Джерело: компіляція автора на основі звітів УКФ

Із 80 проєктів лише 12 передбачали створення нових творів, з яких 8 — твори, написані в тих чи інших жанрових інваріантах опери, 2 — музичні альбоми і 1 — симфонічний твір (табл. 5). Один із творів, а саме альбом «Звуки Чорнобиля», фінансувався Фондом двічі (у 2020 і 2021 рр.), отже врахований як 2 окремі проєкти. Статистика показує, що такі проєкти коштували дорожче — створення опер в середньому — 957 тис., а музичних альбомів 3,2 («Звуки Чорнобиля» — сумарно) та 3,9 млн грн («Шлях»).

Важливість підтриманих проєктів для української культури загалом важко оцінити через відсутність відповідних вимірюваних показників, проте певним непрямим, але досить важливим показником, на наш погляд, слід вважати кількість переглядів відповідного продукту на платформі YouTube. Загалом із 84 музичних проєктів, за нашими розрахунками, лише 34 в повному обсязі доступні для перегляду на платформі YouTube, а кількість переглядів, що фіксується цією платформою, різняться в надзвичайно широких межах — від кількох сотень до кількох мільйонів.

Таблиця 5

Нові твори в межах проєктів УКФ (2018–2021 рр.)

Рік	Проєкт / твір	Композитор	Бюджет (тис. грн)	
			загальний	УКФ
2018	Молодіжний Музичний Хаб Схід Опера (опера «Синій птах. Повернення»)	Юлія Філіпська	488,1	487,9
2018	Опера-вербатім «Дракон»	Антон Байбаков	1 025,0	1 025,0
2019	Опера-антиутопія «ГАЗ» (за мотивами футуристичної вистави «ГАЗ» Л. Курбаса та Г. Кайзера)	Роман Григорів, Ілля Разумейко	3 218,5	1 324,3
2019	«ДахаБраха. Шлях» / (фільм за однойменним музичним альбомом)	Гурт «ДахаБраха»	3 966,9	3 966,9
2020	Написання та презентація опери за мотивами історії створення «Ніч яка місячна»	Максим Коломієць	712,3	712,3
2020	Створення рок-опери «Тарас Бульба»	Дмитро Радзецький, Сергій Радзецький	581,4	581,4
2020	Запис альбому «Звуки Чорнобиля» з українськими та міжнародними музикантами	(різні музиканти)	1 753,4	1 753,4

(Продовження таблиці 5)

2020	Опера «Terra Incoginta»	Марія Олійник	2 128,5	1 680,7
2021	Прем'єра «Космічної симфонії» С. Туркевич від Молодіжного симфонічного оркестру України/ YsOU	Стефанія Туркевич	1 461,3	490,1
2021	Запис електронного альбому «Sound of Chernobyl. Radiation»	(різні музиканти)	1 469,7	1 469,7
2021	Запис камерної опери «Стус: Перехожий» за віршами Василя Стуса	Не розголошується	399	399
2021	PhD-опера «Про що мовчить Заратустра»	Андрій Мерхель, Сергій Вілка, Яна Шлябанська	1 543,5	1 450

Джерело: компіляція автора на основі звітів УКФ

Обмежимося проектами із найбільшою кількістю переглядів та проектами, що є новими творами (табл. 6). Велику популярність (кілька мільйонів переглядів) здобули фактично лише два проекти — «Поліфонія» (засновник — Міклош Бот), що становить собою серію народних пісень у їх автентичному виконанні переважно жінками старшого покоління, а також альбом гурту «ДахаБраха» «Шлях» (особливо — пісня «Монах»), за який колектив у 2020 році було нагороджено Шевченківською премією. Значну популярність (кілька сотень тисяч переглядів) здобули проекти «Тут і зараз» (переважно попмузика), «Віртуози фолку» (фольклор у сучасних виконаннях) та альбом «Звуки Чорнобиля» (електронна музика, переважно EDM). Натомість сучасні оперні постановки (як рок-, так і авангардного характеру) мають доволі скромні показники популярності.

Таблиця 6

Музичні проекти УКФ на платформі YouTube

Проект / Твір	URL	Кількість переглядів (станом на квітень 2024)
«Поліфонія» (автентичні виконання народних пісень)	https://www.youtube.com/polyphonyprojectcom	Понад 14 млн сукупно
ДахаБраха. «Шлях»	https://www.youtube.com/watch?v=aFJ717atqaw&list=OLAK5uy_lxgbtrf32blQ_mX5VO8rgN9tk42ySdEIs	Понад 5 млн сукупно (з них 4,4 млн — «Монах»)
Проект «Тут і зараз»	https://www.youtube.com/@tutizaraz/playlists	430 тис. сукупно
«Віртуози фолку»	https://www.youtube.com/@---4914/videos	410 тис. сукупно
«Звуки Чорнобиля»	https://www.youtube.com/@soundsofchernobyl6772	246 тис. сукупно

(Продовження таблиці 6)

<i>Е. Олійник</i> «Terra Incognita»	https://www.youtube.com/watch?v=pNkcHFoB2NQ	19 тис.
<i>С. Туркевич</i> . «Космічна симфонія»	https://www.youtube.com/watch?v=AJzdpuDACN0	10 тис.
«Стус. Перехожий»	https://www.youtube.com/watch?v=fADISW9Y2zc	4,5 тис.
<i>Д. Радзецький</i> , <i>С. Радзецький</i> «Тарас Бульба»	https://www.youtube.com/watch?v=UyjrZpPJ5s	4 тис.
<i>Р. Григорів</i> , <i>І. Разумейко</i> «Газ»	https://www.youtube.com/watch?v=IEGqNLA3EhU	2,7 тис.
<i>А. Мерхель</i> , <i>С. Вілка</i> , <i>Я. Шлябанська</i> «Про що мовчить Заратустра»	https://www.youtube.com/watch?v=v4mSCVXo25I	< 1 тис.

Джерело: компіляція автора на основі даних платформи YouTube

Додатково відзначимо два проекти, пов'язані із популяризацією творчості знакових постатей української культури — це підготовка й публікація виконань симфоній М. Вербицького та нотне видання «Хорові твори Леонтовича». Значущість обох проектів не може бути зведена до кількісних показників — унікальним є відкриття невідомої раніше риси постаті автора українського гімну М. Вербицького як симфоніста; видання М. Леонтовича — перша за часів незалежності повна публікація творів одного з найвідоміших (поряд з М. Лисенком) українських авторів. Обидва згадані проекти реалізуються державними установами — Чернівецькою обласною філармонією та видавництвом «Музична Україна», проте звернення згаданих організацій до УКФ спонукає думати, що планове фінансування з муніципального чи державного бюджетів не дають змоги реалізувати подібних проектів.

Висновки

Попри те, що фінансування державою музичних проектів УКФ є приблизно у 20–30 разів меншим, ніж сукупне фінансування національних музичних мистецьких колективів, окремі проекти, підтримані УКФ, стали яскравою подією мистецького життя України. Дослідження показує, що із 80 музичних проектів, підтриманих УКФ впродовж 2018–2021 рр., багатомільйонний інтерес українських поціновувачів музики здобули два — відеокаталог українських народних пісень у їх автентичному виконанні «Поліфонія» та альбом гурту «ДахаБраха» «Шлях», в основі якого також народні пісні. Обидва не мають аналогів серед творчих проектів, що реалізуються державними та муніципальними установами, і є важливими для розвитку української культури в опорі на традиційне мистецтво (перший — у його автентичному вигляді, другий — у сучасних інтерпретаціях).

Більшість фінансованих УКФ проектів спрямовано на проведення концертів, конкурсів, вистав, фестивалів, з яких близько половини були пов'язані з україн-

ським традиційним мистецтвом, а інша не мала такої прив'язки. Подібні проекти не є унікальними, проте їх фінансування в межах муніципальних бюджетів зазвичай є проблематичним.

Низка проектів, підтриманих УКФ і пов'язаних зі створенням сучасних опер, попри значний рівень фінансування (близько 1 млн на кожен проект) не здобули значної популярності, а їхній вплив на розвиток української культури є незначним.

Серед проектів, що були реалізовані муніципальними та державними підприємствами, найбільш унікальними і значущими є виконання і публікація записів невідомих до недавнього часу симфоній М. Вербицького та видання антології хорових творів М. Леонтовича.

Отже, грантова модель УКФ відкриває шлях до реалізації важливих для розвитку української культури проектів, що перевищують можливості державних колективів у межах планового бюджетного фінансування, а відтак — доцільною.

Перспективою подальших досліджень вбачаємо детальний аналіз розподілу грантових коштів у межах конкретних проектів, що дозволить точніше оцінити міру ефективності їх використання.

■ Список посилань

- Грачова, Н. (2023). Проект українського культурного фонду «Українська література в коміксах»: ідея, стратегічні цілі, результати. *Естетика і етика педагогічної дії*, 28, 231–240. <https://doi.org/10.33989/2226-4051.2023.28.293194>
- Дмитренко, О. (2021). Співпраця третього сектору та українського культурного фонду як приклад моделі фінансового партнерства між державою і неурядовими організаціями. *Вісник Львівського університету. Серія філософсько-політологічні студії*, 36, 190–195. <https://doi.org/10.30970/PPS.2021.36.23>
- Єфімова, А. В. (2023). Промоція творчості: актуальні інструменти комунікації у сфері візуального мистецтва (на прикладі проектів, реалізованих за підтримки Українського культурного фонду 2019–2021). In *Cultural and artistic practices: world and Ukrainian context* (pp. 209–222). Baltija Publishing. <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-322-4-10>
- Карась, Г. (2016). Особливості менеджменту української музичної культури в діаспорі. *Карпатський край*, 1(8), 177–184.
- Карась, Г. (2018). Використання методик event-менеджменту в презентації музичних видань. В С. М. Садовенко (Ред.), *Діяльність продюсера в культурно-мистецькому просторі ХХІ століття: виклики та концепції сьогодення* [Матеріали конференції] (с. 16–18). Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв.
- Комарніцька, О. (2023). Культурні проекти Українського культурного фонду: 2018–2023 рр. *Питання культурології*, 42, 152–162. <https://doi.org/10.31866/2410-1311.42.2023.293769>
- Кулініч, О., & Гаврашенко, А. (2020). Український культурний фонд як суб'єкт публічної культурної політики. *Теорія та практика державного управління*, 2(69), 50–57. <https://doi.org/10.34213/tp.20.02.06>
- Обух, Л. (2021). *Менеджмент академічної музики в соціокультурному просторі України (кінець ХХ - початок ХХІ століть)*. Симфонія форте.

Романів, І. І. (2023, 18 травня). Проекти бандурного мистецтва в діяльності Українського культурного фонду. В *Новітні дослідження культури і мистецтва: пошуки, проблеми, перспективи* [Матеріали конференції] (с. 163–164). Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв.

Український культурний фонд. (2020). *Річний звіт 2019*. <https://cutt.ly/KwzY3Afu>

Український культурний фонд. (2021). *Річний звіт 2020*. <https://cutt.ly/0wzY7o5Y>

Український культурний фонд. (б.д.-а). *Річний звіт 2021*. Взято 27 березня 2024 з <https://cutt.ly/lwzY6cs3>

Український культурний фонд. (б.д.-б). *Річний звіт УКФ · 2018*. Взято 27 березня 2024 з <https://cutt.ly/WhiJtVJ>

Чорна, М. М. (2022). Грантова підтримка креативних індустрій в Україні на прикладі Українського культурного фонду. *Культурологічний альманах, 1*, 51–53. <https://doi.org/10.31392/cult.alm.2022.1.16>

References

Chorna, M. M. (2022). Hrantova pidtrymka kreatyvnykh industrii v Ukrainy na prykladi Ukrainskoho kulturnoho fondu [Grant support for creative industries in Ukraine as in the case of Ukrainian Cultural Foundation]. *Culturological almanac, 1*, 51–53. <https://doi.org/10.31392/cult.alm.2022.1.16> [in Ukrainian].

Dmytrenko, O. (2021). Spivpratsia tretoho sektoru ta ukrainskoho kulturnohofondu yak pryklad modeli finansovoho partnerstvamizh derzhavoiu i neuriadovymy orhanizatsiiamy [Cooperation of the third sector and ukrainian cultural foundation as an example of the financial partnership model between the state and non-governmental organizations]. *Visnyk of the Lviv University Philosophical Political studies, 36*, 190–195. <https://doi.org/10.30970/PPS.2021.36.23> [in Ukrainian].

Hrachova, N. (2023). Proiekt ukrainskoho kulturnoho fondu "Ukrainska literatura v komiksakh": ideia, stratehichni tsili, rezultaty [The project of the ukrainian cultural foundation "Ukrainian Literature in comics": Idea, strategic goals, results]. *Aesthetics and ethics of pedagogical action, 28*, 231–240. <https://doi.org/10.33989/2226-4051.2023.28.293194> [in Ukrainian].

Iefimova, A. V. (2023). Promotsiia tvorchosti: aktualni instrumenty komunikatsii u sferi vizualnoho mystetstva (na prykladi proiektiv, realizovanykh za pidtrymky Ukrainskoho kulturnoho fondu 2019-2021) [Promotion of creativity: current tools of communication in the field of visual arts (the case of projects implemented with the support of the Ukrainian cultural foundation 2019-2021)]. In *Cultural and artistic practices: world and Ukrainian context* (pp. 209–222). Baltija Publishing. <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-322-4-10> [in Ukrainian].

Karas, H. (2016). Osoblyvosti menedzhmentu ukrainskoi muzychnoi kultury v diaspori [Features of the management of Ukrainian musical culture in the diaspora]. *Karpatskyi krai, 1*(8), 177–184 [in Ukrainian].

Karas, H. (2018). Vykorystannia metodyk event-menedzhmentu v prezentatsii muzychnykh vydan [The use of event management techniques in the presentation of music publications]. In S. M. Sadovenko (Ed.), *Dialnist prodiusera v kulturno-mystetskomu prostori XXI stolittia: vyklyky ta kontseptsii sohodennia* [Producer's activity in the cultural and artistic space of the XXI century: challenges and concepts of the

- present] [Conference proceedings] (pp. 16–18). National Academy of Culture and Arts Management [in Ukrainian].
- Komarnitska, O. (2023). Kulturni proiekty Ukrainskoho kulturnoho fondu: 2018-2023 rr. [Cultural Projects of the Ukrainian Cultural Foundation: 2018-2023]. *Issues in Cultural Studies*, 42, 152–162. <https://doi.org/10.31866/2410-1311.42.2023.293769> [in Ukrainian].
- Kulinich, O., & Havrashenko, A. (2020). Ukrainskyi kulturnyi fond yak subiekt publicnoi kulturnoi polityky [Ukrainian cultural foundation as a subject of public cultural policy]. *Theory and Practice of Public Administration*, 2(69), 50–57. <https://doi.org/10.34213/tp.20.02.06> [in Ukrainian].
- Obukh, L. (2021). *Menedzhment akademichnoi muzyky v sotsiokulturnomu prostori Ukrainy (kinets XX - pochatok XXI stolit)* [Management of academic music in the socio-cultural space of Ukraine (late twentieth - early twenty-first centuries)]. Symfoniia forte [in Ukrainian].
- Romaniv, I. I. (2023, May 18). Proiekty bandurnoho mystetstva v diialnosti Ukrainskoho kulturnoho fondu [Bandura art projects in the activities of the Ukrainian Cultural Foundation]. In *Novitni doslidzhennia kultury i mystetstva: poshuky, problemy, perspektyvy* [Recent Studies of Culture and Art: Search, Problems, Prospects] [Conference proceedings] (pp. 163–164). National Academy of Culture and Arts Management [in Ukrainian].
- Ukrainian Cultural Foundation. (2020). *Richnyi zvit 2019* [Annual report]. <https://cutt.ly/KwzY3Afu> [in Ukrainian].
- Ukrainian Cultural Foundation. (2021). *Richnyi zvit 2020* [Annual report]. <https://cutt.ly/0wzY7o5Y> [in Ukrainian].
- Ukrainian Cultural Foundation. (n.d.-a). *Richnyi zvit 2021* [Annual report]. Retrieved March 27, 2024, from <https://cutt.ly/lwzY6cs3> [in Ukrainian].
- Ukrainian Cultural Foundation. (n.d.-b). *Richnyi zvit UKF · 2018* [UCF Annual Report 2018]. Retrieved March 27, 2024, from <https://cutt.ly/WhiJtVJ> [in Ukrainian].

▪ SUPPORTED BY THE UKRAINIAN CULTURAL FOUNDATION MUSIC PROJECTS AS A DEVELOPMENT FACTOR OF NATIONAL CULTURE

▪ Andriy Bondarenko

▪ *PhD in Art Studies, Senior Lecturer,
Kyiv National University of Culture and Arts,
Kyiv, Ukraine
ORCID ID:0000-0002-6856-991X
e-mail: bondareandre@gmail.com*

The aim of the article is to study musical projects supported by the Ukrainian Cultural Fund (UCF) in the period from 2018 to 2021 from the point of view of their significance for the revival and development of Ukrainian culture and the efficiency of the grant funding model of

artistic projects. *Results.* Quantitative indicators of music projects supported by the UCF are presented; the share of projects focused on popularising Ukrainian music and projects related to the creation of new art works is calculated; the amount of funds allocated by the UCF is presented and compared with the amount of state funding of national bands. The applicants' chance of successfully receiving a grant and its dynamics during the studied period are calculated. The projects that, according to the data of the YouTube platform, have gained the most attention of the audience are highlighted. *The scientific novelty* of the study consists in the development of methodology for assessing the expediency and efficiency of state funding of art projects from the point of view of their potential demand, the interest of the Ukrainian public and the impact on the development of Ukrainian culture. The results of the study are significant for comparing different models of state funding, such as grant and planned. They show certain advantages of the latter. *Conclusions.* In spite of the fact that the total amount of state funds for music projects of the UCF is 20–30 times less than the amount of funds allocated annually by the state to finance the activity of national bands, the UCF grant model has proven its perspective and ability to support projects which are important for the revival of Ukrainian culture, and which implementation goes beyond the capabilities of state bands within the framework of planned budget financing. At the same time, the projects with the creative core of folk songs, such as the media resource “Polyphony” and the album “Shlyah” of the band “DahaBrakha”, show a high audience’s demand.

■ **Keywords:** Ukrainian Cultural Fund; musical projects; art projects; grants; project activity; Ukrainian culture

This is an open access journal, and all published articles are licensed under a Creative Commons Attribution 4.0.